

Hastaların Klinikten Bulaşabilecek Enfeksiyonlar Hakkında Bilgi Düzeyleri: Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi

Gülsüm Kaya¹, Rasime Öznur Halıcı², Oğuz Karabay¹, Aziz Öğütü¹, Ertuğrul Güçlü¹

¹Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Sakarya

²Sakarya Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi, Sakarya

GİRİŞ VE AMAÇ: Diş klinik ortamlarında kan yoluyla bulaşan enfeksiyonlar başta olmak üzere birçok enfeksiyon etkeniyle hem sağlık personeli hem de hastalar karşı karşıya kalmaktadırlar. Etkin enfeksiyon kontrol önlemleri ile sağlık bakım ilişkili enfeksiyonlar (SBİE) ve dirençli bakterilerin yayılması önlenmektedir.

Bu çalışmada ağız ve diş hastanesine başvuran hastaların diş kliniklerinden bulaşabilecek enfeksiyonlar hakkında bilgi düzeylerini değerlendirmesi amaçlandı.

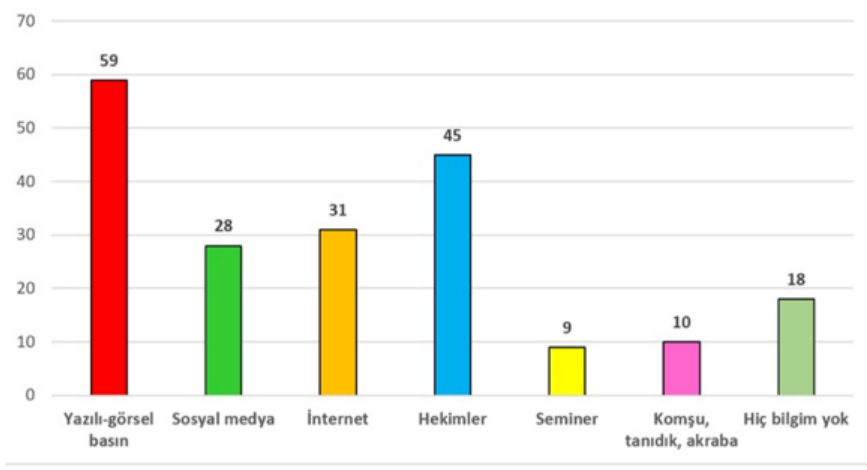
YÖNTEM: Tanımlayıcı olarak planlanan çalışma 01-31 Ekim 2018 tarihlerinde Sakarya Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi (SADSH)'nde yapıldı. Çalışma öncesi gerekli kurum izinleri alındı. Araştırmacı tarafından literatür taranarak oluşturulan görüşme 16 sorudan oluşmaktaydı. Çalışmaya katılmayı kabul eden diş klinik hastaları tarafından görüşme formunun doldurulması istendi. Veriler SPSS 21 programında analiz edildi.

BULGULAR: Hastaların 124'ü kadın ve 72'si erkek olup yaş ortalaması 38,5±14,8 (14-83) yılı. Eğitim durumları incelendiğinde; 72'si ilköğretim, 78'i ortaöğretim, 37'si lisans ve 7'si lisansüstü mezunu iken 6'sı okur-yazar değildi. Hastaların çalışma durumları değerlendirildiğinde; 90'ı düzenli gelir getiren işi olduğunu, 22'si emekli olup çalışmadığını, 22'si öğrenci olduğunu, 52'si ev hanımı olduğunu ve çalışmadığını ifade ederken 14'ü düzensiz bir gelire sahip bir işi olduğunu ifade etti. Hastaneye geliş durumları değerlendirildiğinde; 57'sinin ilk, 65'inin ikinci, 32'sinin üçüncü ve 46'sının dört ve üzeri geliyordu. Hastaların 95'ine herhangi bir cerrahi müdahale yapılmazken 105 'ine cerrahi bir müdahale yapılmış ve hastalar ortalama 2±1 (1-6) kez cerrahi girişim geçirmişlerdi. Hastaların SBİE bilgi edinme kaynakları Şekil 1'de gösterildi. Diş kliniklerinden SBİE bulaşı açısından kimler risk grubundadır sorusuna, 120'si çocuklar, 104'ü yaşlılar, 107'si sigara içenler, 84'ü sağlıkçılar ve 149'u hastalar cevabını verdi. Enfeksiyon bulaş kaynağı olarak risk gördükleri organik kir ve malzemeler Tablo 1'de sunuldu. Diş muayenesi esnasında gerekli önlemler alınmazsa 167'si HBV, 106'i HCV, 102'si HIV/AIDS, 59'u tüberküloz, 75'i H1N1 ve 84'ü mevsimsel grip bulaşabileceği düşüncesindeydi.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Çalışmamızda, hastaların SBİE ve bulaş kaynağıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olduğu görüldü. Ağız hijyeninin korunması ve sürdürülmesi amacıyla hastaların sürece dahil edilmesi ve koruyucu diş sağlığı eğitimlerinin verilmesiyle SBİE önleneceği düşüncesindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Ağız ve diş sağlığı hastanesi, hastalar, bilgi düzeyi, sağlık bakım ile ilişkili enfeksiyonlar.

Şekil1. Hastaların Sağlık Bakım İlişkili Enfeksiyonlar İle İlgili Bilgi Edinme Kaynakları

Tablo 1. Enfeksiyon bulaş kaynağı olarak risk gördükleri organik kir ve malzemeler

Organik Kir ve Malzemeler	n (%)
Kan	153 (76,5)
Tükrük	124 (62,5)
Diş Taşı	63 (31,5)
Diş Fırçası	113 (56,5)
Diş Cerrahi Aletleri	162 (81,0)